

5-DARS

Медиа
сабак

MAVZU:
TANQIDIY FIKRLASH

MASHG'ULOT

Nurbek bir o'zi maysazorni tekislashi uchun 2 soat kerak bo'ladi. Bu ishni uning ukasi Kanibek 4 soatda bajaradi. Agar ular birgalikda ishlashsa maysazorni tekislashga qancha vaqt ketadi?

TANQIDIY FIKRLASH

– bu umumiy to'g'ri ma'noni qidirish, mantiqiy o'ylab ko'rish va yo'l tutish, o'z nuqtai nazaringiz kabi boshqalarning nuqtai nazarini ham hisobga ola olish va kerak bo'lsa o'zingizning noto'g'ri fikrlaringizdan voz kechishdir. Tanqidiy fikrlash muammolarni hal qilishda yangi g'oyalarni ilgari surish va yangi imkoniyatlarni ko'ra bilishdir.

TANQIDIY FIKRLASH

QAROR QABUL QILISHNING BESH BOSQICHI

1

Muammoni aniqlang
(Nimaga erishmoqchisiz?)

2

Ma'lumot to'plang
(bu turli xil baholashga yordam beradi)

3

Ma'lumotlardan foydalaning
(Qanday g'oyalar ishlaydi)

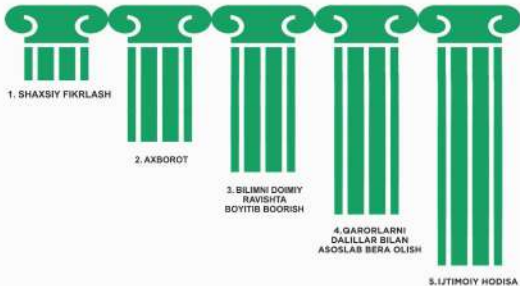
4

Buning oqibatlari haqida o'ylang
(Agar men shunday qaror qilsam nima bo'ladi)

5

Boshqa fikrlarni o'rganing

TANQIDIY FIKRLASH ASOSIY BESH G'OYA - USTUNLARGA ASOSLANADI:

FAKT (LOTINCHA FACTUM - BAJARILGAN) -
ISHONCHLILIGI QAT'IY BELGILANGAN TASDIQ
KO'RINISHIDAGI BILIM.

FIKR – BU MA'LUM BIR MAVZUGA
NISBATAN BILDIRILGAN MUNOSABAT,
NUQTAI NAZAR YOKI BAYON.

Misollar

1. Ta'lim vazirligi qish sovuq kelganligi tufayli Qirg'izston maktablarida ta'tilni uzaytirdi
2. Qish sovuq keldi, shu sababli Ta'lim vazirligi maktablardagi ta'tilni uzaytirishi kerak.
3. Ehtimol u xursand bo'lsa kerak, chunki bizga ta'til uzaytirilganligini e'lon qilishdi
4. U ta'tilning uzaytirilishini eshitib darhol quvondi.
5. Millionlagan yillar ilgari Yerda dinozavrlar yashagan
6. Ehtimol Yerda iqlim birdan o'zgarishni boshlagan va shu tufayli dinozavrlar yo'q bo'lib ketgan.

Tekshiring: Aka-ukalar maysazorni tekislab chiqishi uchun **1 soat va 20 daqiqa** talab etiladi.

Xulosa:

- # Ma'lumotlar har doim ham to'g'ri yetkazilmasligi mumkin. Ko'pincha uning yakuniy ko'rinishi axborot kanallarining qanday talqin qilinganligiga bog'liq.
- # Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish lozim. Ya'ni yangi savollar bera olish, turli hil dalillarni keltirish va mustaqil, asosli qarorlarni qabul qila olish kerak.
- # Haqiqat bu fakt va u ko'p qirrali bo'lishi mumkin. Axborot manbai ko'rsatganday emas balki boshqacharoq bo'lishi ham mumkin.
- # Tanqidiy fikrlash faktlarni fikrlardan ajratib olishga yordam beradi.